

RINGERIKE
KOMMUNE

Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi – planforslag til 2. gangs behandling

Bente Elsrud Anfinnsen (prosjektansvarlig)
Formannskapet 21. september 2021

1. Prosess fram til i dag; - politiske vedtak, medvirkning, høring og offentlig ettersyn
2. Viktige høringsinnspill, forslag til endringer og politiske valg
 - Slagord
 - Ambisjonsnivå for reduksjon av klimagassutslipp
 - Arealstrategi:
 - Statsforvalterens merknader om kompakt by- og tettstedsutvikling
 - Jordvern –forslag til omformulering av mål
3. Oppsummering av rådmannens innstilling og alternative forslag til vedtak

Først –beklager to feil i sakspapirer til sak 83/21

1. Vedlegg 3 – sporede endringer falt bort i konvertering –korrigert i går!
2. Alternative forslag til vedtak falt ut i overføring til møtepapirer; ettersendt på epost i går, korrigeres før kommunestyremøte:

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 vedtas med følgende endringer:

1. Kommunens slagord endres til:
 - a. *Ringerike - nærmest det meste – tett på by, kultur og natur.*
 - b. *Ringerike – tett på by, kultur og natur*
2. Hovedmål 4.4 om klimagassutslipp endres til:
 - a. *Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 65% sammenlignet med 2009.*
 - b. *Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 75% sammenlignet med 2009.*
3. Heradsbygda og Haugsbygd tas ut av punkt 3c i arealstrategien. Arealstrategien punkt 3c endres til: *Majoriteten av boligbebyggelse skal skje i Hønefoss.*
4. Planen endres på side <x>. Følgende tas ut / inn <tekst>.

1. PROSESS FRAM TIL I DAG; - Politiske vedtak, medvirkning, høring og offentlig ettersyn

Oppdrag fra kommunestyret 29.11.2018:
*FNs bærekraftsmål skal være førende for
den overordnede planleggingen i Ringerike
kommune.*

- Næringspolitisk strategi «Framover sammen».
07.03.2019 Kommunestyret sak 17/19
- Klima og energiplanlegging skal integreres i kommuneplanen
04.04.2019 Kommunestyret sak 35/19
- Ni av FNs bærekraftsmål valgt ut som fokusområder for Ringerike
07.11.2019 Kommunestyret sak 158/19
- Vedtak av kommunal planstrategi 2020-2023 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.
25.06.2020 Kommunestyret sak 82/20

Bærekraft inn i kommunens styringssystem fra A til Å

Strategi for arealutvikling og bærekraftig mobilitet (arealstrategien)

Strategisk

Strategisk utdypning

Tiltak

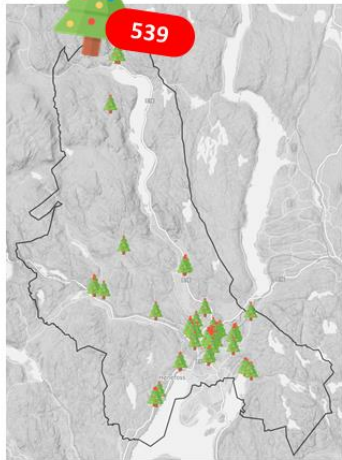
Prioritering og fordeling av midler

Omfattende medvirkning med bred deltakelse

Juletrær fra tre forskjellige Kartlegginger.

Ny medvirkningsportal; - innspill på kart og digitale spørreundersøkelser: www.ringerike.kommune.no/medvirkning

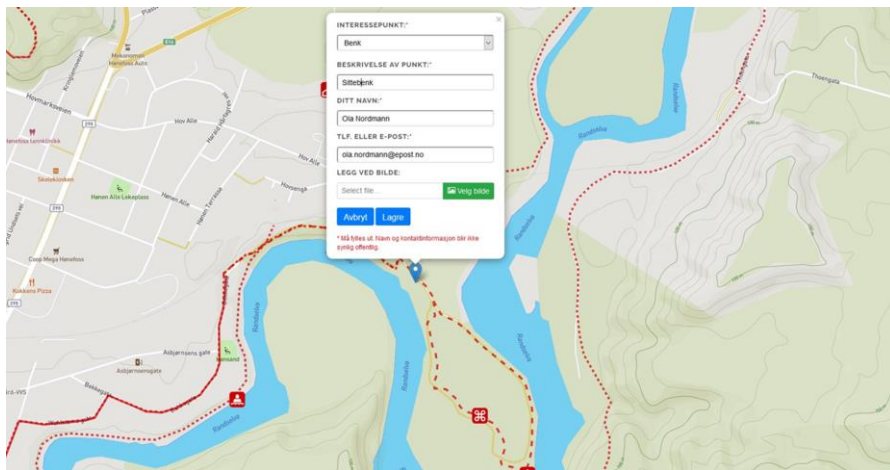
- «Hva er viktig for deg»; -om bl.a. tettsteder, reisevaner, sosiale møteplasser m.m. (249 svar)
- Mindre ulikhet (129 svar)
- Klima og miljø (187 svar)
- Gang- og sykkelveier
- Friluftslivets ferdselsårer

2800 innspill og 6396 stemmer på kart!!!

Målrettet markedsføring :

→ lag- og foreninger, sosiale medier, møteplasser for målgrupper f.eks. kafeen til Kirkens Bymisjon, Fontenehuset og Matchbox, plakater og flyers i tettsteder og sentrum, Ringblad...

- **Kunnskap til lunsj på biblioteket sammen med ordfører**
- **Ungt Entreprenørskap - Vårt lokalsamfunn** – Spørsmål og kartoppgaver om bl.a. reisevaner, sosiale samlingssteder, fritidsaktiviteter mm. Alle 5. klasser (349 barn) på alle skoler.

- Rapport fra medvirkning
- Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 -Bakgrunn for mål og strategier
- Arealstrategi og bærekraftig mobilitet
 - Bakgrunn og utdypende informasjon

- Bakgrunnsdokumentene er publisert på [kommunens nettsider](#)

Politisk medvirkning og vedtak før 1. gangs behandling

- Formannskapetets strategikonferanse 10.-11. juni 2020
- Verksted for kommunestyret 8. oktober 2020 + kartinnspill fra partigrupper i etterkant
- Formannskapet (strategi og plan) –div. orienteringer + prinsipper arealutvikling
- Innspill fra råd og utvalg – oktober 2020

HMA	12.okt
HOV	13.okt
HOK	14.okt
Eldrerådet	19.okt
Integreringsrådet	19.okt
Råd for funksjonshemmede	20.okt
Ungdomsrådet	20.okt

Vedtak:

- *24.03.2021 Kommunestyret sak 45/21: Vedtak av en rekke viktige prinsipper for arealutviklingen.*
- *21.04.2021 Formannskapetets strategi og plan sak 11/21: Partivise forslag om mål for klima og naturmiljø og vedtak verdier og slagord/visjon.*

Vedtatt sendt på høring av formannskapet 19. mai (sak 16/21)

RINGERIKE
KOMMUNE

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2021-2030

HØRINGSUTKAST

Høring og offentlig ettersyn: juni – august 2021

- ByLab, torget og biblioteket
 - Utstilling, fysiske eksemplarer
 - Fire åpne dager
- Annonsering
 - Ringerikes blad på nett og i papir
 - Kommunens nettsider
- Ordinær varsling
 - Egen e-post til lag og foreninger
- Politiske råd og utvalg

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030

Nå kan DU si din mening
om hva som skal være
de viktigste målene for
Ringerike fram mot 2030!

RINGERIKE
KOMMUNE

Fremdriftsplan

Framdriftsplan	2020											2021								
	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sep
Vedtak om oppstart og planprogram på høring og offentlig ettersyn																				
Varsel om oppstart og planprogram																				
Fastsette planprogram																				
Utrednings- og medvirkningsfase																				
Utarbeide planforslag																				
Politisk 1. gangsbehandling																				
Høring og offentlig ettersyn (6 uker)																				
Råd og utvalg																				
Merknadsbehandling, ev. endringer av planforslag																				
Politisk sluttbehandling - vedtak av plan																				

Kommunestyret 24. mars:

- Prinsippvedtak arealstrategi

Kommunestyret 25. mars:

- Orientering om struktur, hovedmål og framdrift for samfunnsdelen med arealstrategi

Strategi og plan 21. april:

- Prinsippvedtak om klima og naturmiljø, samt diskusjon av visjon

Strategi og plan 19. mai:

- 1. gangs behandling av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi

2. gangs behandling: Formannskapet 21. sept. Og KS 30. sept.

2. VIKTIGE HØRINGSINNSPILL, FORSLAG TIL ENDRINGER OG POLITISKE VALG

33 eksterne og politiske uttalelser

- Politiske råd og utvalg 4
- Politiske partier ifm. politisk behandling 4
- Offentlige myndigheter og selskaper 8
- Innbyggere 8
- Interesseorganisasjoner o.l. 7
- Nabokommuner 2

Råd og utvalg

- Hovedutvalget for helse, omsorg og velferd
- Eldrerådet
- Rådet for funksjonshemmede
- Ungdomsrådet

Partier

- Miljøpartiet de Grønne
- Arbeiderpartiet
- Fremskrittspartiet
- Senterpartiet

Politiske innspill / forslag til vedtak tidligere i prosessen ble oppsummert og kommentert til 1. gangs behandling av planen. Se lenke i saksframlegget.

Offentlige myndigheter og selskaper

- Bane NOR
- Brakar
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Forsvarsbygg
- Norges vassdrags- og energidirektorat
- Statens vegvesen
- Statsforvalteren

Innbyggere

- Åtte uttalelser

Interesseorganisasjoner o.l.

- Fontenehuset
- Menova AS inkl. Matchbox
- Norsk Ornitologisk Forening
- Ringerike næringsforening
- Ringerike skogeierlag og Norderhov sogneselskap
- Sokna utvikling
- Åsa vel

Nabokommuner

- Krødsherad kommune
- Oslo kommune

- Arealstrategien
 - Avgrensning av soner
- Utvikling av hele kommunen
 - Bygdens plass i planen
 - Spredt boligbygging, LNF
- Fritidsboliger
- Trafikk og infrastruktur
 - Trafikksikkerhet
 - Trafikkproblemer i Hønefoss
 - Gang- og sykkelveier
 - Elvelangs
- Jordvern
- Næringsutvikling
- Mangel på befolkningsvekst
- Møteplasser
- Aktivt lokaldemokrati
- Sirkulær økonomi
- Naturens betydning
- Hønefoss
 - Høyhus
 - Tomme lokaler i Hønefoss
 - Offentlig toalett
- Ringerike som knutepunkt, fjell- og hyttekommune

- Samarbeid
 - Medvirkning, dialog og åpenhet
 - Tenke nytt
 - Kommunen som pådriver
 - Systematisk arbeid
 - På tvers i og utenfor kommunen
 - Arenaer for informasjon og samarbeid,
 - Hjemmeside
- Psykisk helse
- Rus
- Inkluderende arbeidsliv
 - Samarbeid kommune, næringsliv, frivillighet
- Inkludering, deltagelse, mestring
 - Lavterskeltilbud
 - Utenforskap
 - Arbeid og fritid: aktiviteter, utdanning, jobb
- Helhetlig boligpolitikk
- Tilgjengelighet
 - Offentlig transport
 - Gang- og sykkel
- Naturmangfold
 - Strandsone og kantvegetasjon
 - Våtmark, myr
- Næringsutvikling
 - En av Norges mest spennende vekstregioner
 - Synliggjøre jordbruk, skogbruk og skogindustri
 - Luna
 - Godstrafikk på jernbane
- Åsa som tettsted i arealstrategien
- Realistiske befolkningsprognoser
- Ringeriksbane og ny E16

Uttalelsene fra offentlige myndigheter og selskaper

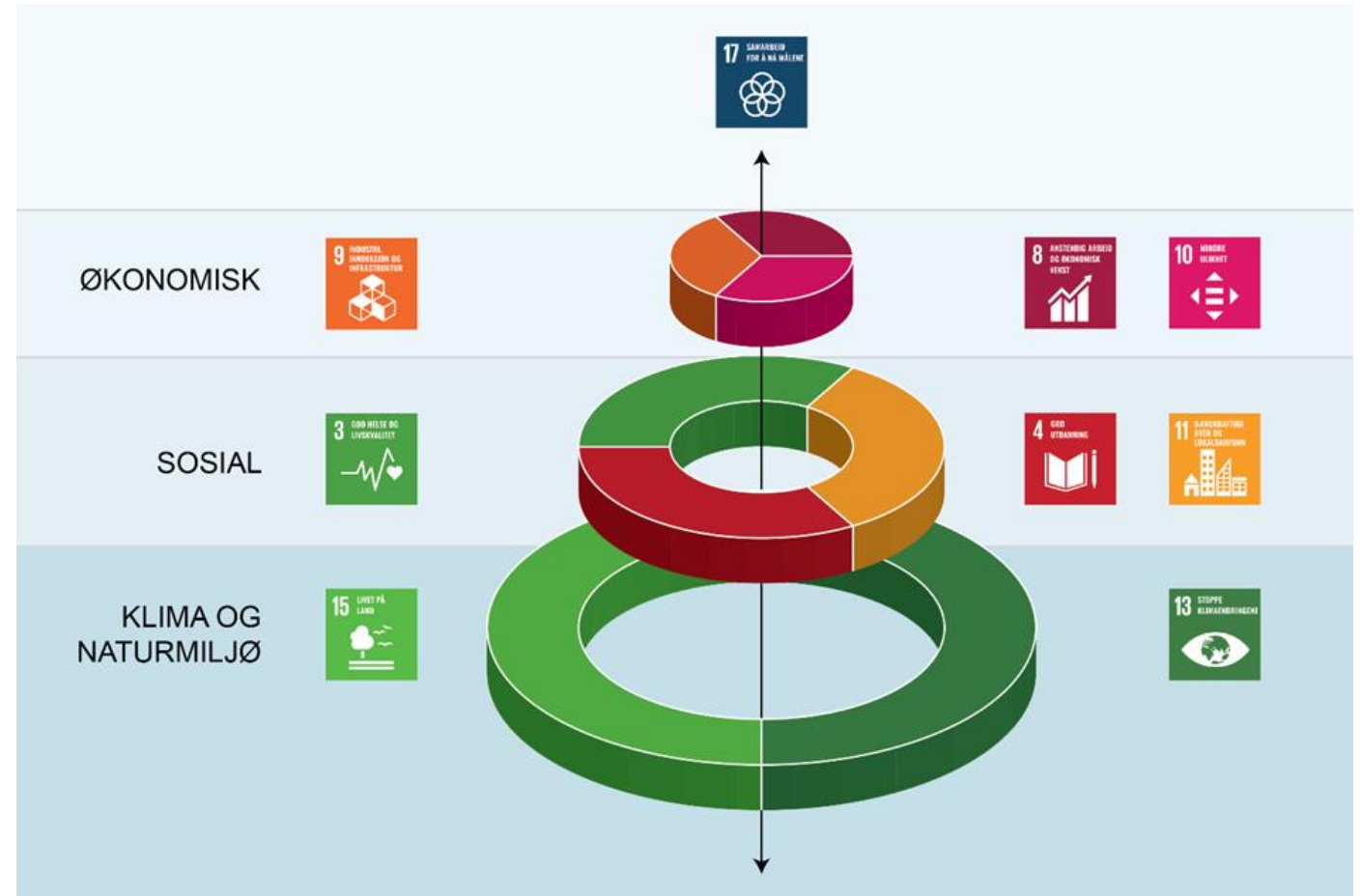
- Arealstrategi
 - Kompakt by- og tettstedsutvikling
 - Redusere transportbehov
 - Grense for langsiktig vekst
- Klimaendringer
- Samfunnssikkerhet
- Trafikksikkerhet
- Kollektivtransport
- Vann og vassdrag
- Overvann, avløp
- Naturmangfold
- Strandsone
- Kulturlandskap
- Jordvern
- Matproduksjon
- Næringsutvikling
- Det grønne skiftet
- Helse
- Barn og unge
- Boligpolitikk og boligutvikling

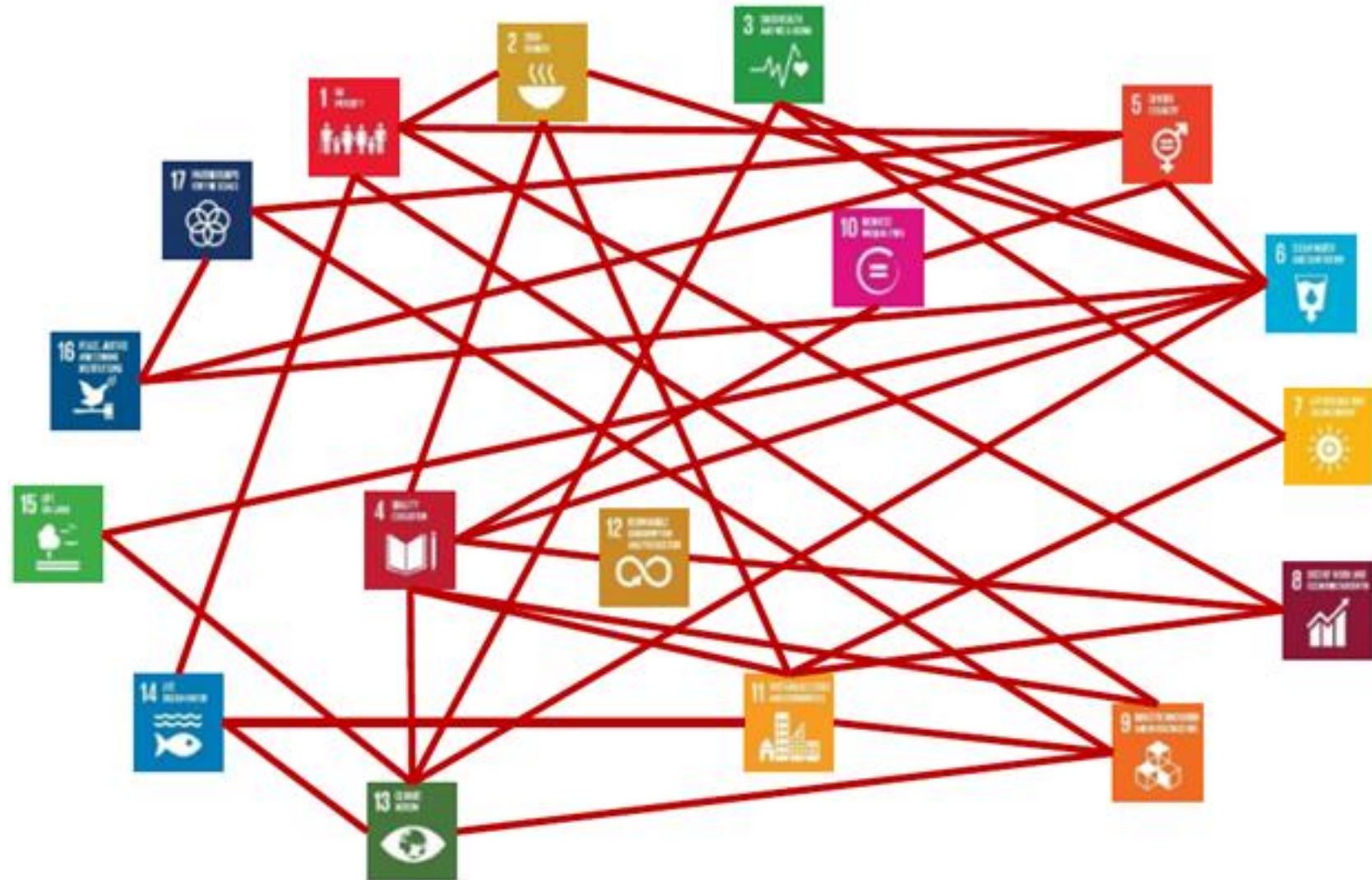
Innholdsfortegnelse -foreslås fastholdt

- Slagord og verdier
- Forord
- Innledning
- Status –hvordan står det til i Ringerike?
- **Ringerikes overordna samfunnsmål**
 1. Samarbeid for å nå målene
 2. Økonomisk bærekraft
 - Mindre ulikhet
 - Anstendig arbeid og økonomisk vekst
 - Industri, innovasjon og infrastruktur
 3. Sosial bærekraft
 - Bærekraftig by og lokalsamfunn
 - God helse og livskvalitet
 - God utdanning
 4. Bærekraft for klima og naturmiljø
 - Livet på land
 - Stoppe klimaendringene
- **Arealstrategi**
- Veien videre

Fokus på bærekraftsmålene viser tydelig fram behovet for tverrfaglighet og samarbeid!

Hovedmål og delmål:

-beskriver hvordan vi vil ha det i Ringerike i framtida (2030 eller før).

«Sånn vil vi ha det...»

Strategier og tiltak:

-hva skal Ringerike kommune gjøre for at målet nås?

Alene eller i samarbeid med andre.

«Ringerike kommune skal: ...»

-
-

Gå til www.menti.com og bruk koden 1146 4976

Hva skal Ringerike kommunes slagord være?

Mentimeter

Ringerike nærmest
det meste – tett på by,
kultur og natur

Himmelrike Ringerike

Ditt Ringerike

Himmelriket Ringerike

Knutepunkt Ringerike

Ringerike - snarveien
til hverdagslykke

Ringerike – tett på by,
kultur og natur.

Ringerike– tett på by,
kultur og natur.

Rådmannens anbefaling er å videreføre gjeldende slagord:

Ringerike – nærmest det meste

Alternative forslag:

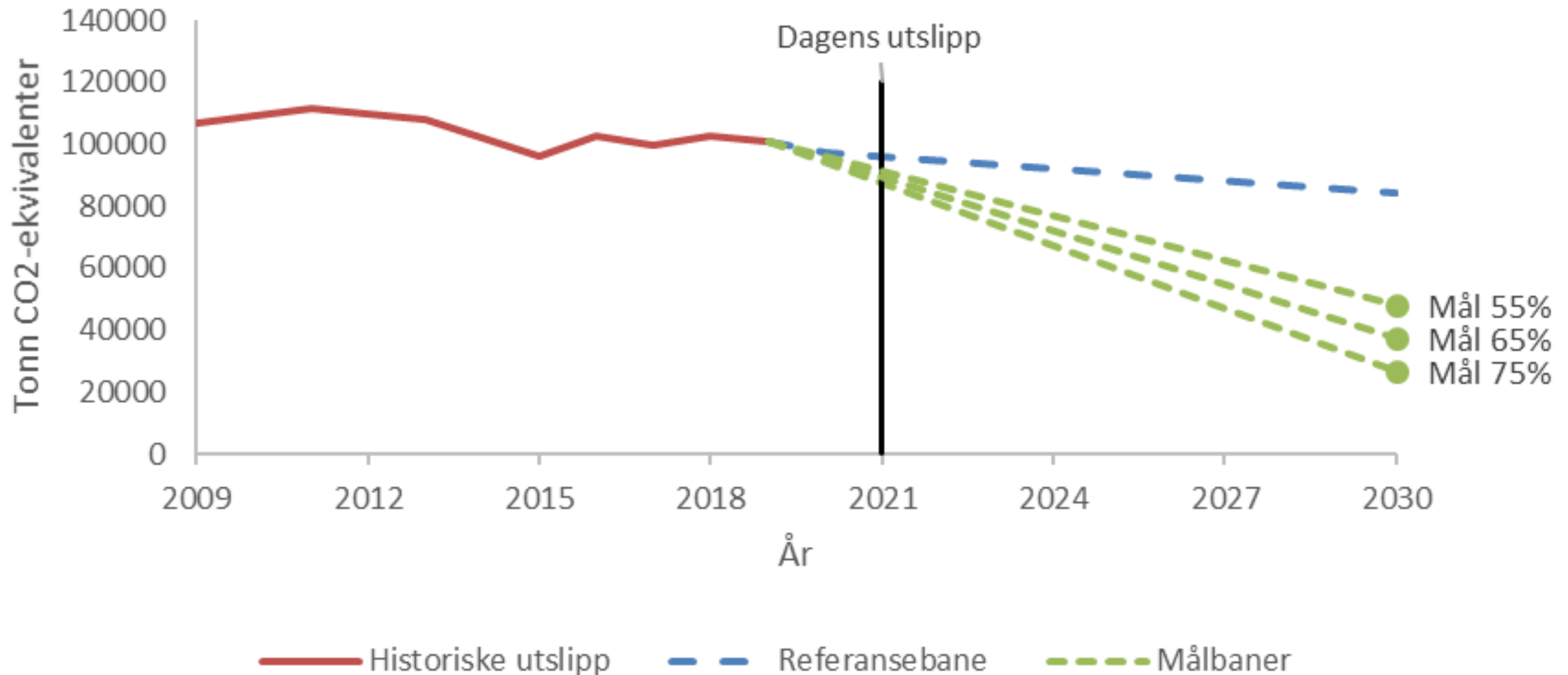
- *Ringerike – nærmest det meste – tett på by, kultur og natur*
- *Ringerike – tett på by, kultur og natur*

Ambisjonsnivå for kutt i direkte klimagassutslipp?

Klimagassutslipp i Ringerike kommune (Total)

Forslag til vedtak –mål om kutt i direkte klimagassutslipp

Rådmannens innstilling til hovedmål 4.4:

Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 55 prosent sammenlignet med 2009.

Punkt 2. under alternative forslag til vedtak:

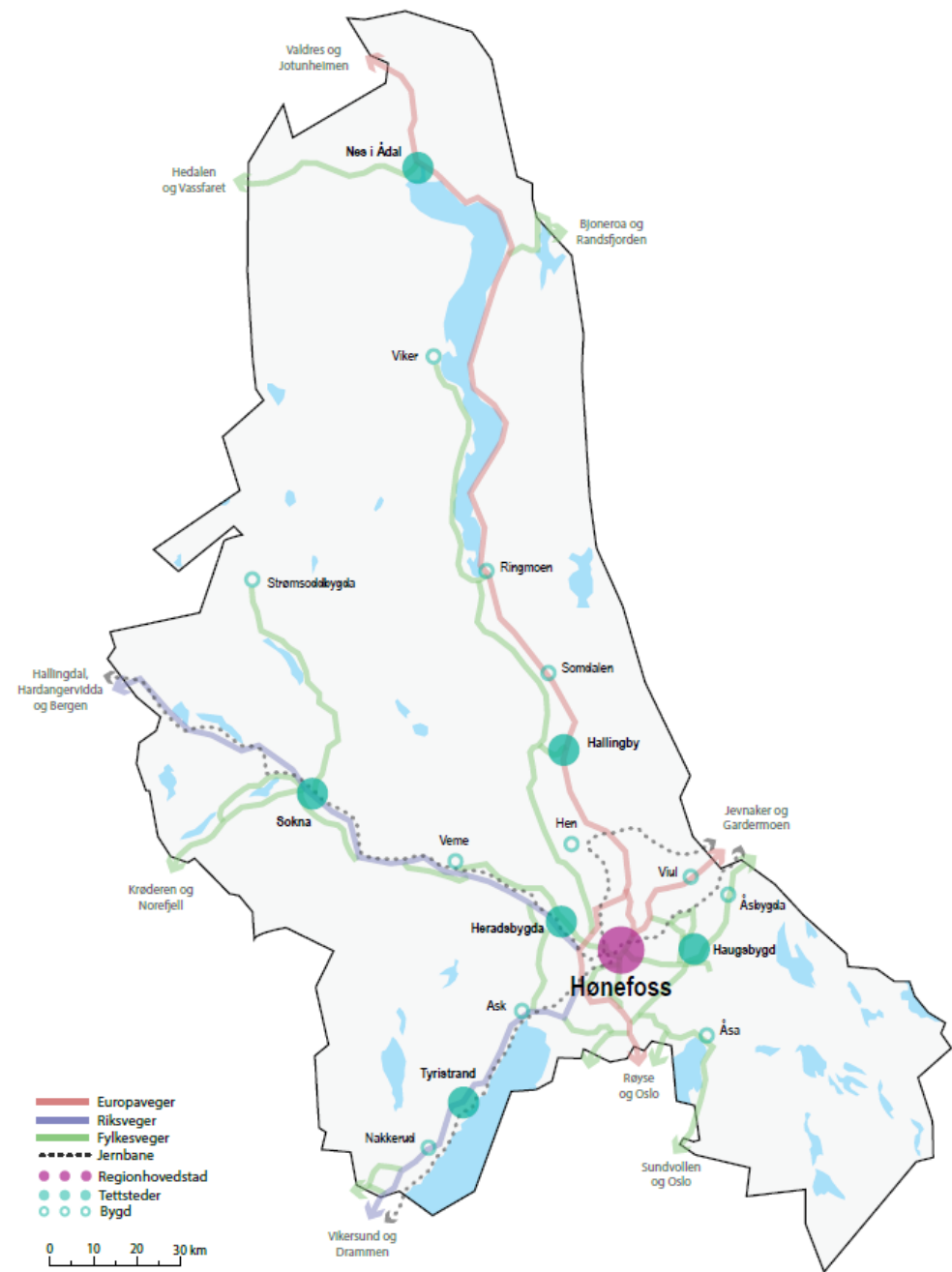
- Hovedmål 4.4 om klimagassutslipp endres til:
 - a) Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 65 prosent sammenlignet med 2009.*
 - b) Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 75 prosent sammenlignet med 2009.*

Målet som vedtas → klimabudsjett. Klimatiltak for å nå målet utredes og vurderes knyttet til årlige prosesser med handlingsplan og budsjett.

Arealstrategi

- Mange uttalelser om arealstrategien
- Statsforvalteren
 - Varsler at de vil vurdere innsigelse dersom det legges opp til omfattende utbygging i Heradsbygda og Haugsbygd.
 - Nasjonale føringer, avstand til Hønefoss, bilbasert, konkurrere med utvikling i Hønefoss.
 - Anbefaler konkrete tall for geografisk fordeling av framtidig vekst.
 - Mener en betydelig andel av ny utbygging må styres til Hønefoss.

Rådmannens innstilling; -basert på prinsippvedtak

- I planforslaget som er lagt fram står det nå følgende om boligbebyggelse i arealstrategien pkt. 3:

Boligbebyggelse

- a. Sentrumssonene og langsiktig grense for vekst i kartene nedenfor, skal være grunnlaget for planlegging av boligbebyggelsen i kommuneplanens arealdel.
- b. Ny boligbebyggelse skal hovedsakelig lokaliseres ved fortetting og transformasjon i Hønefoss, Heradsbygda og Haugsbygd og tettstedene. Det skal være variasjon i boligtyper og boform.
- c. Majoriteten av boligbebyggelsen skal skje i Hønefoss, Heradsbygda og Haugsbygd.
- d. Grensene må ikke avskjære gode lokale initiativ i bygdene, for en moderat bygging av eneboligområder og enkeltstående eneboliger. Initiativet Åsa 2030 skal følges opp i kommuneplanens arealdel.
- e. Kommunen skal vurdere å ta i bruk arealformålet landbruks- natur og friluftsliv - spredt boligbebyggelse. Konkrete områder for dette avklares i arealdelen.

Arealstrategi – punkt 3 i alternative forslag til vedtak

Dersom formannskapet/kommunestyret ønsker å imøtekomme merknad fra statsforvalteren kan punkt 3 i alternative forslag til vedtak benyttes:

Heradsbygda og Haugsbygd tas ut av punkt 3c i arealstrategien. Arealstrategien punkt 3c endres til: Majoriteten av boligbebyggelse skal skje i Hønefoss.

SÅNN VIL VI HA DET

4.3.1. Ringerike tar vare på natur, dyrka og dyrkbar mark og har en nullvisjon for nedbygging av matjord.

Tidligere sto det:

Ringerike tar vare på natur, dyrka og dyrkbar mark gjennom et strengt jordvern.

Begrunnelse:

Statsforvalteren anbefaler at Ringerike setter en nullvisjon for tap av matjord og viser til:

- Nasjonalt jordvernmål, forsterket i Stortinget juni 2021
- Nullvisjon i regional planstrategi for Viken

Rådmannens vurdering:

- Strengte føringer også i opprinnelig formulering.
- I tråd med kommunestyrets vedtak 24.03.2021.
- Nullvisjon er en bedre målformulering, med «strengt jordvern» som strategi.
- FRE16 skal ikke påvirkes av nullvisjonen.
 - En vedtatt reguleringsplan
 - Men gjør at kommunen må være restriktiv med inngrep i tilsvarende verdier andre steder.

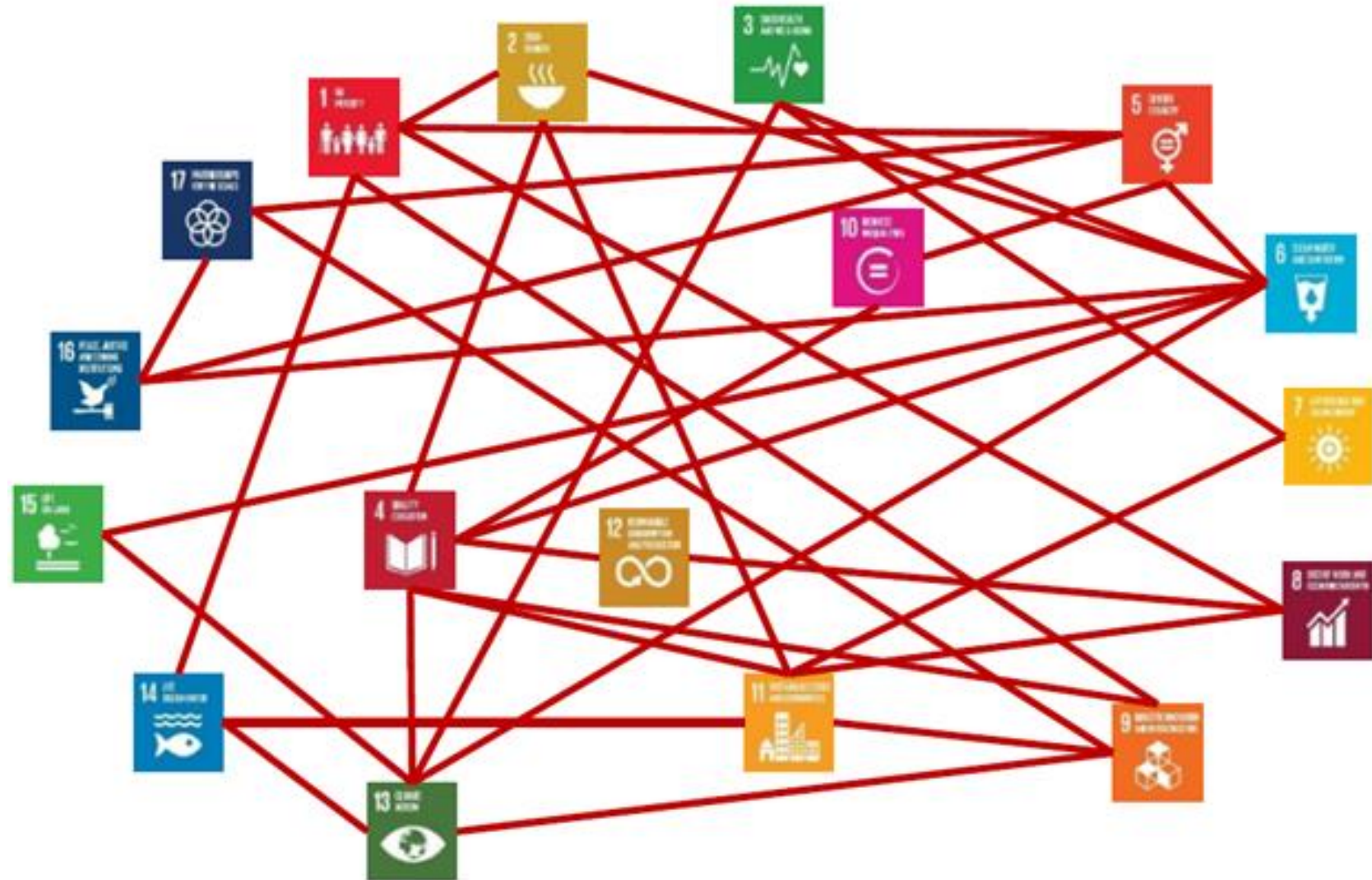

- Flere uttalelser etterlyser sterkere fokus på helse
- Planen er strukturert etter bærekraftsmålene
- Helse er integrert under alle bærekraftsmålene
 - Ikke bare *God helse og livskvalitet*.
 - Folkehelse løftet til hovedmål under *Samarbeid for å nå målene*:

<p>17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE</p> 	<p>HOVEDMÅL 1.1. Ringerike har et aktivt lokaldemokrati hvor vi finner løsningene for en bærekraftig samfunnsutvikling og god folkehelse sammen.</p>
--	---

- Hensikt: Vise at for å oppnå god folkehelse kreves samarbeid og innsats i alle deler av kommuneorganisasjonen og Ringerikssamfunnet for øvrig.

Fokus på bærekraftsmålene viser tydelig fram behovet for tverrfaglighet og samarbeid!

- Lagt inn presisering av *psykisk og fysisk helse* flere steder.
 - En del steder sto det kun «helse» opprinnelig.
- Reformen *Leve hele livet*
 - Nevnes nå konkret flere steder
 - Tverrsektoriell reform: både samfunnsutvikling og helse- og omsorgstjenester
 - Tiltak og delområder er derfor plassert ulike steder i planen
- *God utdanning*
 - Lagt inn strategi om å legge til rette for fysisk aktivitet.

Helse – utklipp fra planen

Utklipp av noen mål og strategier som berører helse, men *ikke* står under *God helse og livskvalitet*.

10
MINDRE
ULIKHET

HOVEDMÅL 2.1.

Ringerike er et inkluderende og mangfoldig samfunn med mindre økonomiske forskjeller, der alle innbyggere føler trygghet og tilhørighet.

Sørge for at det fysiske miljøet er trygt, legger til rette for fysisk aktivitet og legger opp til nok utfordringer for den enkelte.

10
MINDRE
ULIKHET

HOVEDMÅL 2.2.

I Ringerike opplever innbyggerne mestring, og alle har mulighet til å delta i kultur-, idretts- og andre fritidsaktiviteter.

2.1.4. Ringerike er et tilgjengelig, inkluderende og aldersvennlig samfunn, hvor det er godt å leve hele livet.

11
BÆREKRAFTIGE
BYER OG
LOKALSAMFUNN

HOVEDMÅL 3.3.

I Ringerike har alle tilgang til grøntområder, vann og vassdrag for lek og rekreasjon.

Prioritere arbeid med å redusere sosiale helseforskjeller, og sørge for at folkehelseinnsatsen når de med høyest helserisiko.

11
BÆREKRAFTIGE
BYER OG
LOKALSAMFUNN

HOVEDMÅL 3.2.

Ringerike har helhetlige og bærekraftige transportløsninger, der flest mulig går, sykler og kjører kollektivt.

15
LIVET PÅ
LAND

HOVEDMÅL 4.2.

Ringerike arbeider for å hindre ny forsøpling og forurensing, og rydder aktivt opp i eksisterende problemer.

3. OPPSUMMERING AV RÅDMANNENS INNSTILLING OG ALTERNATIVE FORSLAG TIL VEDTAK

Rådmannens innstilling (sak 83/21)

- *Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 med arealstrategi vedtas*

Sakspapirer:

- Vedlegg 1 viser planforslaget som foreslås vedtatt med lay out.
- Vedlegg 2 gir en oppsummering av høringsinnspill med kommentarer og ev. forslag til endringer.
- Vedlegg 3 viser hvilke endringer som foreslås sammenliknet med høringsutkastet.

Alternative forslag til vedtak

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 vedtas med følgende endringer:

1. Kommunens slagord endres til:
 - a. *Ringerike - nærmest det meste – tett på by, kultur og natur.*
 - b. *Ringerike – tett på by, kultur og natur*

2. Hovedmål 4.4 om klimagassutslipp endres til:
 - a. *Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 65% sammenlignet med 2009.*
 - b. *Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 75% sammenlignet med 2009.*

3. Heradsbygda og Haugsbygd tas ut av punkt 3c i arealstrategien. Arealstrategien punkt 3c endres til: *Majoriteten av boligbebyggelse skal skje i Hønefoss.*

4. Planen endres på side <x>. Følgende tas ut / inn <tekst>.

Spørsmål?

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE